

Liikenne- ja viestintäviraston päätös traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustojen evästekäytännöistä

Toimija, jota päätös koskee

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Päätös

Koska Traficom.fi-sivustoilla on käytössä ainoastaan sivuston toimivuuden kannalta välttämättömäksi arvioitava istuntoeväste ja liikennefakta.fi sivustolla ei käytetä evästeitä lainkaan, sivustojen evästekäytännöt ovat voimassa olevan säädännön mukaiset ja näin ollen asiassa ei ole tarvetta enemmille toimenpiteille.

Jos jommallekummalle sivustolle aiotaan palauttaa käyttöön muita kuin välttämättömiksi katsottavia evästeitä, sivustoilla tulee samaan aikaan ottaa käyttöön sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 205.1 §:n mukaisesti ajantasainen evästebanneri tai muu lain mukaiset vaatimukset täyttävä mekanismi sivuston käyttäjien suostumuksen pyytämiseen muiden kuin välttämättömien evästeiden käyttöä varten sekä riittävän evästeitä koskevan informaation tarjoamiseksi sivuston käyttäjille.

Liikenne- ja viestintävirasto päättää asian käsittelyn.

Asian vireille tulo

[Nimi poistettu] (jäljempänä asiakas) on tehnyt alkuperäiset traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustojen evästekäytäntöjä koskevat valitukset Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille (jäljempänä Traficom) 5. ja 6.11.2019. Traficom on käsitellyt valitukset ja antanut niistä yhteisen päätöksen 3.4.2020, johon asiakas ei kuitenkaan ole ollut tyytyväinen. Asiakas on valittanut päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen ja Helsingin hallinto-oikeus on 8.4.2021 antamallaan päätöksellä (H1515/2021, diaarinumero 20801/03.04.04.01/2020) kumonnut kyseisen Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin päätöksen ja palauttanut asian virastolle uudelleenkäsiteltäväksi.

Asian käsittely

Traficom on saattanut asian uudelleen vireille, laatinut selvityspyynnön asian uutta selvittämistä ja käsittelyä varten sekä lähettänyt sen Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin verkkosivustoista vastaavaan yksikköön. Selvityspyynnössä pyydettiin kuvaamaan traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustoilla vuonna 2019 käytössä olleiden evästeiden ja niiden kaltaisten tekniikoiden käyttötarkoituksia ja sekä tietoja niiden toiminta-ajoista ja kolmansien osapuolien mahdollisuudesta käyttää evästeiden kautta saatuja tietoja. Selvityspyynnössä pyydettiin myös kuvausta siitä, miten evästeiden käytöstä on informoitu sivustojen käyttäjiä ja miten käyttäjän suostumusta on pyydetty ei-välttämättömien evästeiden käyttöön. Lisäksi selvityspyynnössä pyydettiin kuvaamaan kysytyn ajankohdan jälkeen sivustojen evästekäytäntöihin mahdollisesti tehdyt muutokset tai suunnitteilla olevat muutokset aikatauluineen sivuston käyttämien evästeiden ja suostumuksen pyytämisen osalta.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on vastannut selvityspyyntöön 6.9.2021. Vastauksessa Traficom on kertonut, että traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustoilla on käytetty vähäisessä määrin evästeitä ja niiden kaltaisia tekniikoita 5. ja 6.11.2019. Traficomian antaman selvityksen mukaan traficom.fi-sivustolla on käytetty kävijätilastointiin ja analytiikkaan tarvittavia ei-välttämättömiä evästeitä. Sivustolla on käytetty sekä istuntokohtaisia evästeitä, että pidempiaikaisia evästeitä. Seurantaevästeen voimassaoloaika on selvityksen mukaan 13 kuukautta ja evästeiden kautta kerättyjä tietoja säilytettiin tyypillisesti 6 kuukautta. Selvityksessä kerrottiin, että kerättyjä tietoja ei ole sellaisenaan käytetty analytiikkatarkoituksiin. Annetun selvityksen mukaan liikennefakta.fi-sivulla on käytetty kysyttynä ajankohtana ainakin Adoben fontteihin liittyviä kolmannen osapuolen evästeitä, mutta sivusto on sittemmin viety uudelle alustalle ja tämän vuoksi enää ei ole mahdollista saada tarkemmin tietoja aiemmalla alustalla mahdollisesti käytetyistä evästeistä. Analytiikkaevästeitä liikennefakta.fi sivustolla ei ole kuitenkaan selvityksen mukaan käytetty. Selvityksessä mainitut fontit on sittemmin asennettu paikallisiksi sivustolla, joten erillistä evästä ei enää tarvita.

Traficomian mukaan evästeiden käytöstä on kerrottu omalla Tietoa sivustosta - sivullaan traficom.fi-sivustolla. Liikennefakta.fi-sivustolla tällaista evästeiden käytöstä kertovaa sivua ei vuonna 2019 ole ollut. Kummallakaan sivustolla ei ole ollut käytössä erillistä mekanismia, jolla käyttäjän suostumusta ei-välttämättömiksi katsottavien evästeiden käyttöön olisi pyydetty. Annetussa selvityksessä kerrottiin lisäksi, että Tietoa sivustosta -sivun tekstejä on tarkennettu evästeiden osalta helmi- ja maaliskuussa 2020 mm. siten, että sivustolle on lisätty tietoja siitä, mihin virasto käyttää evästeitä ja miten evästeitä voi hallinnoida yleisimmillä internetselaimilla ja tämän lisäksi sivulla on kerrottu tarkemmin, mikä on evästeiden toiminta-aika sekä kuvattu evästeiden avulla kerättävien tietojen säilyttämistä. Tietosivulla annettu ohjeistus on mukailut Liikenne- ja viestintäviraston aiempaa tulkintaa siitä, että käyttäjät voisivat vaikuttaa evästeiden käyttöön internetselaimensa asetuksin ja antaa myös suostumuksensa evästeiden käyttöön tätä kautta. Selvityksen mukaan Tietoa sivustosta -sivu on lisätty myös liikennefakta.fi sivustolle vuoden 2020 lopussa, kun sivusto on rakennettu uudelle alustalle ja julkaistu uudelleen.

Suunnitteilla olevista muutoksista Traficom on selvityksessään kertonut, että molemmille sivustoille asetetaan syksyn 2021 aikana evästabanneri, jossa kerrotaan sivustolla käytössä olevista evästeistä ja pyydetään käyttäjän suostumusta analyyseissä käytettäviin ei-pakollisiin evästeisiin eli sivuston käyttöä koskevien analytiikkatietojen keräämiseen.

Traficom on 7.12.2021 pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimistolta lausuntoa asiaa koskevasta Traficomian päätösluonnoksesta. Tietosuojavaltuutetun toimisto ei ole antanut asiassa lausuntoa.

Traficom on lähettänyt päätösluonnoksen lausuttavaksi myös asiakkaalle 7.12.2021. Asiakas ei ole antanut asiassa lausuntoa.

Asiaa koskevat säännökset

Evästeiden ja muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentamista ja näiden tietojen käyttöä koskevista ehdoista säädetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, jäljempänä myös SVPL) 205 §:ssä.

205 §:n mukaan "evästeiden tai muiden palvelun käyttöä kuvaavien tietojen tallentaminen käyttäjän päätelaitteelle ja näiden tietojen käyttö on sallittua palvelun tarjoajalle, jos käyttäjä on antanut siihen suostumuksensa ja palvelun tarjoaja antaa käyttäjälle ymmärrettävät ja kattavat tiedot tallentamisen tai käytön tarkoituksesta.

Edellä 1 momentissa säädetty ei koske tietojen sellaista tallentamista tai käyttöä, jonka ainoana tarkoituksena on toteuttaa viestin välittämistä viestintäverkoissa tai joka on välttämätöntä palvelun tarjoajalle sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota tilaaja tai palvelun käyttäjä on nimenomaisesti pyytänyt.

Edellä tässä pykälässä tarkoitettu tallentaminen ja käyttö on sallittua ainoastaan palvelun vaatimassa laajuudessa ja sillä ei saa rajoittaa yksityisyyden suojaa enempää kuin on välttämätöntä."

SVPL:n 205.1 §:ssä tarkoitetulla käyttäjän suostumuksella tarkoitetaan EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen¹ 4 artiklan 11 kohdan mukaisesti mitä tahansa vapaaehtoista, yksilöityä, tietoista ja yksiselitteistä tahdonilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn antamalla suostumusta ilmaisevan lausuman tai toteuttamalla selkeästi suostumusta ilmaisevan toimen.

SVPL:n 303 §:n mukaisesti Liikenne- ja viestintäviraston vastuulla on valvoa 205 §:n noudattamista. Lain 313 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi ottaa asian tutkittavakseen asianosaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan.

Päätöksen perustelut

Traficom in antaman selvityksen mukaan sekä traficom.fi- että liikennefakta.fi-sivustoilla on vuonna 2019 ollut käytössä evästeitä, joita voidaan pitää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 205 §:n tarkoittamalla tavalla ei-välttämättöminä. Kyse ei ainakaan kaikilta osin ole ollut sellaisista evästeistä, jotka ovat välttämättömiä sivuston teknisen toimivuuden kannalta tai tarpeellisia sellaisen palvelun tarjoamiseksi, jota käyttäjä olisi nimenomaisesti pyytänyt. Kummallakaan sivustolla ei ole ollut käytössä erillistä mekanismia käyttäjän suostumuksen pyytämiseksi tällaisten muiden kuin välttämättömiksi katsottavien evästeiden käytölle, vaan käyttäjän keino vaikuttaa sivustojen evästeisiin on ollut käyttäjän oman internetselaimen evästeasetusten kautta. Tämän vuonna 2019 vallinneen tilanteen osalta on siis noudatettu silloista tulkintaa.

Kuten Helsingin hallinto-oikeus on ratkaisussaan 8.4.2021 katsonut, selainasetukset eivät kuitenkaan täytä voimassaolevan tietosuoja sääntelyn vaatimuksia mitä tulee käyttäjän antaman pätevän suostumuksen olemassaolon varmistamiseen. Tältä osin traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustoilla vuonna 2019 käytössä ollut evästekäytäntö ei vaikuta vastanneen lain mukaisia vaatimuksia käyttäjän suostumuksen pyytämiseksi muiden kuin välttämättömiksi katsottavien evästeiden käytölle. Näin ollen Traficom in tapa käyttää evästeitä ei siis aiemmin ole ollut sääntelyn mukainen ja käyttäjän suostumusta ei ole pyydetty asianmukaisella ja EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisen suostumuksen määritelmän täyttävällä tavalla.

Traficom on antamassaan selvityksessä kertonut suunnitelmistaan asettaa traficom.fi- ja liikennefakta.fi-sivustoille syksyn 2021 aikana evästabanneri eli evästeidenhallintamekanismi, jolla on tarkoitus pyytää sivuston käyttäjän suostumusta analyyseissä käytettäviin ei-pakollisiin evästeisiin eli sivuston käyttöä koskevien analytiikkatietojen keräämiseen. Tämän päätöksen laatimisen ajankohtana tällaista suostumuksen pyytämisen mekanismia ei kummallakaan sivustoista ollut käytössä. Traficom on sen sijaan poistanut sivustoilta käytöstä kaiken analytiikan, jolloin traficom.fi sivustoja käytettäessä käytössä on enää yksi istuntokohtainen eväste, joka sivustojen evästeinformointien mukaan liittyy palvelimen kuormantasaukseen. Toisin sanoen mainittu istuntokohtainen eväste liittyy sivuston selailun ylläpitoon eli se on sivuston toimivuuden kannalta

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 • Y-tunnus 2924753-3 • traficom.fi

välttämätön. Näin ollen sen käyttöön ei tarvitse pyytää käyttäjän suostumusta. Liikennefakta.fi sivustolla evästeitä ei ole käytössä lainkaan.

Liikenne- ja viestintävirasto on 13.9.2021 julkaissut palveluntarjoajille uuden ohjeistuksen evästeiden käyttöön liittyen, jossa kuvataan ajantasaista tulkintakäytäntöä ja valvovan viranomaisen näkemystä lain mukaisista evästekäytännöistä². Annetun ohjeistuksen mukaan myös välttämättömien evästeiden käytöstä on suositeltavaa kertoa palvelun käyttäjille. Näin ollen olisikin suositeltavaa, että traficom.fi-sivustolla kerrotaisiin istuntokohtaisesta evästeestä sen käyttötarkoituksen lisäksi vielä voimassaoloaika sekä tieto siitä, jos evästeiden kautta tallentuvia tietoja jaetaan kolmansille osapuolille, keitä nämä tahot ovat ja mitä tietoja siirretään.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä on mahdollista valittaa hallinto-oikeuteen oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 8 §:n mukaisesti. Valitusohjeet toimitetaan tämän päätöksen liitteenä.

Heidi Kivekäs
Yksikönpäällikkö

Tiina Ahponen
Erityisasiantuntija

Liitteet   Valitusosoitus
Jakelu   Traficomin viestinnästä vastaava yksikkö
Tiedoksi   Tietosuojavaltuutetun toimisto

---

² https://www.trafficom.fi/sites/default/files/media/file/Ev%C3%A4steohjeistus_palveluntarjoajille.pdf
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom • PL 320, 00059 TRAFICOM • p. 029 534 5000 • Y-tunnus 2924753-3 • trafficom.fi